

رمضان ماهی‌پاکی‌ها

محسن صیفی‌کار

فاسدترین افراد جهان ضربه‌ای بر پیشانی‌ات می‌زند، آن چنان که صورت و محاسن تو آغشته به خون می‌گردد.» حضرت علی علیه السلام سؤال کرد: ای رسول خدا آیا دین من از گزند شیطان در امان خواهد بود؟ فرمود: آری در آن هنگام دینت سالم و ایمانت کامل است. ای علی آن کس که تو را بکشد مرا کشته است و آن کس که با تو دشمنی کند با من دشمنی کرده است. جان تو جان من و جسم تو جسم من است. به درستی که خداوند متعال من و تو را همانند یکدیگر آفرید مرا به پیامبری و تو را به امامت برگزید...» در پایان این گفتار اسامی و اوصاف این ماه را که برگرفته از روایات است، به عنوان حسن ختام می‌آوریم:

۱. رمضان (باران شدید، شدت گرما)
۲. صبر (استعینوا بالصبر والصلوه)
۳. شهرالانابه (ماه گریه و زاری)
۴. شهرالتوبه (ماه بازگشت)
۵. شهرالمغفرة (ماه آمرزش)
۶. شهرالفوز بالجنة (ماه رستگاری به بهشت)
۷. شهرالعقیق من النار (ماه رهایی از آتش)
۸. خیر شهر (بهترین ماه)
۹. شهرالرحمة (ماه رحمت و مهربانی)
۱۰. شهرالمبارک (ماه خجسته و با برکت)
۱۱. شهرالمواساه (ماه کمک و یاری‌دادن)
۱۲. غررالایام (سفیدی روزها)
۱۳. شهرالحسنات (ماه نیکی‌ها)
۱۴. شهرالشهور (ماه ماه‌ها)
۱۵. شهرالله‌الاعظم (بزرگترین ماه خدا)
۱۶. شهر الضیافه (ماه میهمانی)
۱۷. شهرالقیام (ماه به‌پاخاستن)
۱۸. شهرالصیام (ماه روزه‌داری)
۱۹. شهرالتواب (ماه پاداش)
۲۰. شهرالقبول (ماه قبولی)
۲۱. شهرالعیاده (ماه احوالپرسی)
۲۲. شهرالمیمون (ماه فرخنده مبارک)
۲۳. شهرالمقروض (ماه واجب)
۲۴. شهرالمعصوم (ماه بازداشتن از گناه)
۲۵. شهرالاسلام (ماه اسلام)
۲۶. شهرالطهور (ماه پاکیزگی)
۲۷. شهرالقرآن (ماه قرآن)
۲۸. شهرالرجاء (ماه امیدواری)
۲۹. شهر نزول القرآن (ماه نزول قرآن)
۳۰. شهر ليله القدر (ماه شب قدر)
۳۱. شهرالمشرف (ماه شرافت‌یافته)
۳۲. شهرالفضیله (ماه بلندی و برتری)
۳۳. شهر نزول البینات (ماه نزول آیه‌ها و معجزه‌ها)
۳۴. شهر عیدالاولیاء (ماه جشن اولیاء)
۳۵. شهرالعید (ماه بندگان)
۳۶. شهرالمرزوق (ماه روزی داده شده)
۳۷. شهرالتمحیص (ماه تصفیه و پاکی از گناهان)

رمضان، سراسر عشق است و عبادت و صفا و نور و عروج و لقاء و در یک کلمه ماه انس با خداست. رمضان سفره‌ای بزرگ است که میهمانانش همه بندگان خدایند و میزبان پروردگار بنده‌نواز، و نیک روشن است هر بنده که مخلص‌تر و انیس‌تر است مقرب‌تر و عزیزتر است.

لغت‌شناسان درباره واژه رمضان گفته‌اند: رمضان از رمض به معنای بارانی است که در پاییز می‌بارد و همه چیز را پاک می‌کند. طبق روایات رمضان یکی از نام‌های خداوند است. امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: «بگویند ماه رمضان» یعنی اینکه شأن و احترام این ماه را با ادای کلمات بایسته و محترمانه پاس دارید. تنها ماهی که نام شریفش در قرآن آمده ماه رمضان است. در آیه ۱۸۵ سوره بقره چنین آمده است: «شهر رمضان الذی انزل فیہ القرآن هدی للناس و بینات من الهدی و الفرقان».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در شأن و جلالت این ماه الهی می‌فرماید: «خداوند از میان روزها جمعه را و از ماه‌ها ماه رمضان را و از شب‌ها شب قدر را انتخاب کرده است.» و در دیگر جای سلمان از قول پیامبر و پیامبر از قول جبریل و او نیز از خداوند می‌گوید: «ماه رمضان بهترین ماه‌ها و شب قدر بهترین شب‌ها و فردوس، بهترین بهشت‌هاست».

امام سجاد علیه السلام نیز در فضیلت و معرفت این ماه در دعای ۴۴ صحیفه سجاده سخنی نغز دارند: «پروردگارا بر محمد و خاندانش درود فرست و شناخت برتری و بزرگداشت حرمتش و نگاهداری خویشتن از آنچه باز داشته‌ای را به ما الهام فرما».

ماه مبارک رمضان ماه نزول آیات الهی در همه ادیان است. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «صحف ابراهیم علیه السلام در شب اول ماه مبارک رمضان نازل گردید.» امام صادق علیه السلام نیز می‌فرمایند: «انجیل در دوازدهم، تورات در ششم و زبور در هجدهم و قرآن در شب قدر ماه رمضان نازل شد».

این ماه عظیم چون شریف و جلیل است. عبادات و اعمال نیز در آن فضیلتی افزون می‌یابند، از این رو باید کوشید تا در این ماه از برکات مضاعف آن حظ و بهره بیشتری برد. در همین باره امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: «کسی که در ماه رمضان صدقه‌ای دهد خداوند او را از هفتاد بلا دور کند».

و آن چنان مغفرت و رحمت الهی در این ماه موج می‌زند که امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: «هر کس در ماه مبارک رمضان آمرزیده نشود، تا سال آینده آمرزیده نگردد مگر آن که در عرفة حاضر شود».

گناهان نیز در ماه رمضان زشت‌ترند و پیامدهای گران‌بارتری دارند. در روایات آمده است: «شایسته است روزه‌دار زبانش را از بی‌هودگی در ماه رمضان باز دارد، و کسی که از امامش نافرمانی کند روزه‌دار نیست».

ماه رمضان ماه به خون نشستن خورشید ولایت در مسلخ عشق و بندگی است. چه زیباست وصف مرید را از زبان مراد بشنویم:

پیامبر فرمود: ای علی! برترین کارها و بالاترین عبادت‌ها در این ماه دوری از چیزهایی است که خداوند حرام کرده است. آن‌گاه پیامبر گریست، علی علیه السلام پرسید: ای رسول خدا! چه چیز شما را به گریه انداخته است؟ فرمود: گریه می‌کنم برای حادثه‌ای که در این ماه بر تو وارد می‌شود. گویا تو را می‌بینم که در محراب عبادت پروردگار نماز می‌گزاری و

منابع و ماخذ

۱. قرآن کریم
۲. صحیفه سجاده
۳. ارزش و اهمیت ماه مبارک رمضان، شیخ الاسلامی، انتشارات اسلامی جامعه مدرسین
۴. فرهنگ لغت عمید